

Správa o činnosti *Múzea Dušana Samuela Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom* v roku 2021

Múzeum Dušana Samuela Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom (ďalej len múzeum) je v zmysle § 16a zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov múzejným zariadením. Zriaďovateľom múzea je Mesto Brezová pod Bradlom. Múzeum je v zmysle § 7, ods. 5. pís. j zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov zaevidované v evidencii múzejných zariadení pod registračným číslom ZMP/1/2015.

Podobne ako v predchádzajúcom roku aj v roku 2021 do činnosti múzea zásadným spôsobom zasiahla pandémia Covid19. Pre opatrenia proti šíreniu koronavírusu **muselo byť múzeum v r. 2021 uzatvorené** ešte dlhšiu dobu než v predchádzajúcom pandemickom r. 2020:

prvýkrát bolo uzatvorené až do 16. apríla 2021,

druhýkrát bolo uzatvorené od 29. novembra do 16. decembra 2021.

Pre opatrenia proti šíreniu pandémie bol od jesene obmedzený i maximálny počet návštevníkov múzea a neskôr povinne zavedené režimy povoľujúce vstup len návštevníkom očkovaným, testovaným a po prekonaní Covidu19 (režim OTP) a následne len očkovaným a po prekonaní Covidu19 (režim OP). V platnosti zostali dezinfekcia rúk pri vstupe a používanie rúška. V dôsledku pandémie sa výrazne zmenilo zloženie návštevníkov múzea. Pre pandémiu boli veľmi obmedzené školské zájazdy, v lete sa aspoň čiastočne vrátili zájazdy, turistické, či rôznych organizácií a spolkov. Od jesene návštevnosť klesla i z dôvodu opätovného obmedzenia maximálneho počtu návštevníkov a zavedenia režimov OTP a OP.

Múzeum bolo v roku 2021 otvorené 143 dní. Najvyššia návštevnosť bola v letných mesiacoch (júl 452 návštev, august 521 návštev, september 391 návštev). Nulová návštevnosť bola pre uzatvorenie múzea v mesiacoch január, február, marec. Celková návštevnosť múzea v roku 2021 bola 1 911 návštev.

Pre porovnanie v poslednom roku pred pandémiou, r. 2019 bolo múzeum otvorené 229 dní a malo 7264 návštev, v prvom pandemickom roku 2020 bolo múzeum otvorené 172 dní a malo 2 141 návštev.

V roku 2021 mohli návštevníci popri základnej ponuke múzea, tvorenej jeho expozíciami, navštíviť 3 výstavy, múzeum pripravilo alebo sa spolupodieľalo na 7 podujatiach. Sme veľmi radi, že sme v jeseni mohli aspoň čiastočne obnoviť pandémiou prerušenú spoluprácu s brezovskou základnou školou. Panie učiteľky so žiakmi školy viackrát navštívili v múzeu výstavy *Deň Ozbrojených síl Slovenskej republiky HRDINOVIA BOJOV ZA SLOBODU* a *ŠTEFAN OSUSKÝ, diplomat, politik, medzinárodný právnik, univerzitný pedagóg, publicista, slovenský národovec a československý vlastenec*.

V roku 2021 múzeum získalo darom 8 zbierkových predmetov. Pre obmedzenia spôsobené pandemiou Covid19 múzeum časť činnosti presunulo do virtuálneho priestoru na svoj web *muzeumjurkovic.sk*, presun časti činností do virtuálneho priestoru sa prejavil i v náraste počtu príspevkov na webe múzea. Činnosť múzea prezentoval pracovník múzea M. Valihora aj vo viacerých regionálnych a celoštátnych médiách (TASR, RTVS, TV Brezová, Novinky spod Bradla...).

Prehľad činnosti múzea v roku 2021

rok	otváracie dni	návštevnosť	zájazdy	výstavy	podujatia vlastné + spoluúčasť
2021	143	1911	20	3	7

Najvýznamnejšie akcie múzea v roku 2021:

- **27. 1. 2021** Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu múzeum na svojej webovej stránke uverejnilo mená židovských rodín z Brezovej pod Bradlom, z ktorých sedemdesiatdva mužov, žien i detí zahynulo v koncentračných táboroch.

- **od marca 2021** múzeum na svojej webovej stránke v sekcii *odborné činnosti* formou medailónov **predstavuje významné osobnosti Brezovej pod Bradlom**. Ich mená sú zaznamenané na žulových kvádroch **Panteónu osobností Brezovej**, ktorý mesto vybudovalo v rámci revitalizácie okolia pamätníkov Dr. Štefana Osuského a Dr. Jána Papánka na Nám. gen. M. R. Štefánika. Autorom úvodného textu panteónu je PhDr. Slavomír Michálek, DrSc., riaditeľ Historického ústavu SAV. Na koncepcii a príprave panteónu sa podieľalo aj múzeum, výber osobností panteónu a údaje o nich pripravil pracovník múzea Matúš Valihora.

- **28. apríla 2021** múzeum v spolupráci s mestom Brezová pod Bradlom na Námestí gen. M. R. Štefánika vyvesili zástavy pod pamätnou tabuľou na Šaškovom dome. V čase pandémie sme si týmito zástavami **symbolicky pripomenuli 173. výročie udalostí Brezovskej jari 1848**.

- **8. mája 2021** múzeum v čase pandémie príspevkom na svojej webovej stránke a článkom v mesačníku mesta pripomenulo **76. výročie konca II. svetovej vojny**.

- **3. mája 2021**, v predvečer 102. výročia smrti, sa na **Mohyle M. R. Štefánika na Bradle uskutočnila spomienková slávnosť**. Štefánikovu osobnosť a jeho dielo si uctili ústavní činitelia na čele s prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou a ďalší pozvaní hostia. Na príprave spomienkovej slávnosti sa organizačne, personálne i programom podieľalo aj múzeum. Žiaľ, pretrvávajúca negatívna pandemická situácia v okrese Myjava znemožnila uskutočniť celoštátne spomienkové slávnosti. Spomienková slávnosť sa teda konala len v obmedzenom rozsahu – pre pozvaných hostí, bez prítomnosti verejnosti. Hostia na čele s prezidentkou republiky navštívili i novovybudovaný infobod na Bradle. Múzeum v infobode zabezpečilo prezentáciu videodokumentu múzea *Dušan Samuel Jurkovič Mohyla generála Štefánika na Bradle* a panelovej výstavy *Milan Rastislav Štefánik a tí, čo ho nasledovali*, ktorej autorom je PhDr. Slavomír Michálek, DrSc.

● **9. mája 2021** si múzeum v čase pandémie príspevkom na svojej webovej stránke pripomenulo **Deň Európy** - oslavu mieru a jednoty. Vďaka členstvu v Európskej únii zažíva aj Slovensko obdobie rozvoja a stability. Vďaka eurofondom mohlo vzniknúť aj naše múzeum.

● **27. júna 2021** v múzeum na svojom webe v sekcii *digitalizované exponáty* predstavilo nový prírastok zbierky múzea, kartu vojaka Štefana Jurička zo zajatia písanú na brezovej kôre.

● **6. júla 2021** pri príležitosti 606. výročia upálenia Majstra Jana Husa múzeum v príspevku na svojom webe bližšie predstavilo v múzeu vystavený originál busty z jediného pamätníka Majstra Jana Husa na Slovensku.

● **29. júla 2021** absolvovala prehliadku múzea skupina 52 pracovníkov ministerstva školstva v rámci programu EXOD.

● **7. augusta 2021** múzeum rado podporilo predstavenie novovybudovaného **infocentra pre návštevníkov Bradla** zapožičaním modelu Mohyly a videodokumentu o nej.

● **18. až 28. augusta 2021** bola v múzeu v spolupráci so Spoločnosťou Milana Rastislava Štefánika sprístupnená putovnú panelová výstava **Milan Rastislav Štefánik stopy života**. Autorkou výstavy pripravenej Spoločnosťou Milana Rastislava Štefánika je PhDr. Ružena Kormošová, PhD., odborným konzultantom PhDr. Pavol Kanis, CSc. Výstava na deviatich paneloch poukázala na rôzne oblasti života a činnosti generála Milana Rastislava Štefánika.

● **29. augusta 2021** pri príležitosti **77. výročia Slovenského národného povstania** uverejnilo múzeum na svojom webe fotografiu *Vojenského osobného preukazu pána Branislava Tvarožka* podpísaného veliteľom povstania Jánom Golianom.

● **9. septembra 2021** sa v evanjelickom kostole v Brezovej pod Bradlom konala spomienka *Nezabudnutí susedia*, počas ktorej odzneli príhovory a boli čítané mená obetí holokaustu. Za múzeum sa spomienky zúčastnil Matúš Valihora, Pripomenul, že holokaust sa týkal aj Brezovej pod Bradlom a prečítal mená obetí holokaustu z Brezovej.

● **11. septembra 2021** sa v múzeu konala **vernisaž výstavy Deň Ozbrojených síl Slovenskej republiky HRDINOVI BOJOV ZA SLOBODU**. Vernisaž pripravili Občianske združenie Osobnosti Pod Bradlom v spolupráci s múzeom a Mestom Brezová pod Bradlom. Výstava na desiatich paneloch predstavila hrdinov bojov za našu slobodu z rokov 1848-1849, 1914-1918 a 1939-1945 vrátane bojov hurbanovských povstalcov z 22. 9. 1848 v Brezovej, na pamäť ktorých je 22. september **Dňom Ozbrojených síl SR**. Výstava mala byť súčasťou programu osláv Dňa Ozbrojených síl SR v Brezovej pod Bradlom 26. 9. 2021. Program osláv bol však pre pandémiu zrušený a výstava zostala prístupná v priestoroch múzea. Výstavu v rámci spolupráce s brezovskou základnou školou navštívili v sprievode paní učiteliek žiaci školy.

● **7. októbra 2021** bola v múzeu otvorená výstava **ŠTEFAN OSUSKÝ, diplomat, politik, medzinárodný právnik, univerzitný pedagóg, publicista, slovenský národovec a československý vlastenec**. Autorom výstavy je Mgr. Pavol Mátuš. Výstava na dvadsiatich paneloch približuje nielen Osuského dielo, ale napríklad aj jeho návštevy rodnej Brezovej. Sprístupnenie výstavy zabezpečili Slovenská národná knižnica, o. z. Osobnosti Pod Bradlom a múzeum. Hostí na otvorení privítala zástupkyňa primátora mesta Ing. Silvia Čuvalová.

Štefana Osuského fundovane predstavil riaditeľ Historického ústavu SAV PhDr. Slavomír Michálek, DrSc. Výstava bola prístupná do 29. 10. 2021. Aj túto výstavu viackrát v sprievode paní učiteliek navštívili i žiaci brezovskej základnej školy.

- **11. novembra 2021** sme si v Brezovej pod Bradlom pri Pomníku slobody pripomenuli **ukončenie I. svetovej vojny** a uctili si **Deň vojnových veteránov**. Spomienky obmedzenej pandémie sa zúčastnili zástupcovia mesta, cirkvi, múzea a viacerých miestnych spoločenských organizácií.

- **16. novembra 2021** si múzeum v čase pandémie aspoň príspevkom na svojom webe a neskôr i uverejnením článku v mesačníku mesta pripomenulo **17. november, Deň boja za slobodu a demokraciu a 32. výročie Nežnej revolúcie**, v ktorej sme po štyroch desaťročiach totality získali späť našu súčasnú slobodu a demokraciu. Bez slobody, ku ktorej patria aj sloboda vedeckého bádania i sloboda vyjadrovania, by nebolo ani naše múzeum.

- **21. decembra 2021** múzeum v čase pandémie aspoň príspevkom na svojom webe pripomenulo **74. výročie úmrtia architekta Dušana Samuela Jurkoviča**.

V Brezovej pod Bradlom 10. 2. 2022

Matúš Valihora
Múzeum Dušana Samuela Jurkoviča
v Brezovej pod Bradlom